

**Śródroczne Skrócone Jednostkowe
Sprawozdanie Finansowe
Banku BPH SA**

**3. kwartał
2015**

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	Za okres dziewięciu miesięcy kończących się			
Rachunek zysków i strat	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014
I. Przychody z tytułu odsetek	754 824	990 666	181 514	236 984
II. Przychody z tytułu prowizji	265 064	341 625	63 740	81 723
III. Zysk przed opodatkowaniem	54 981	148 684	13 221	35 568
IV. Zysk za okres	34 784	113 752	8 365	27 211
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
V. Przepływy netto z działalności operacyjnej	-299 611	-59 396	-72 048	-14 209
VI. Przepływy netto z działalności inwestycyjnej	-43 963	-24 101	-10 572	-5 765
VII. Przepływy netto z działalności finansowej	8 644	-960 425	2 079	-229 750
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	-334 930	-1 043 922	-80 541	-249 724
Wskaźniki rynkowe				
Za okres dziewięciu miesięcy kończących się				
	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014
IX. Zysk za okres na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,45	1,48	0,11	0,35
X. Rozwodniony zysk za okres na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,45	1,48	0,11	0,35
XI. Liczba akcji	76 667 911	76 667 911	76 667 911	76 667 911
Wskaźniki rynkowe				
Stan na dzień				
	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
XII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)*	54,83	54,38	12,94	12,76
XIII. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	54,83	54,38	12,94	12,76
XIV. Wypłacona za poprzedni rok dywidenda na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00
Sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Stan na dzień				
	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
XV. Aktywa razem	31 043 999	30 715 573	7 324 116	7 206 338
XVI. Zobowiązania wobec banków	214 068	503 818	50 504	118 203
XVII. Zobowiązania wobec klientów	12 090 327	12 485 890	2 852 434	2 929 379
XVIII. Kapitał własny	4 203 959	4 169 053	991 827	978 123
XIX. Kapitał podstawowy	383 340	383 340	90 440	89 937
XX. Liczba akcji	76 667 911	76 667 911	76 667 911	76 667 911
Adekwatność kapitałowa				
Stan na dzień				
	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
XXI. Współczynnik wypłacalności (%)**	16,92	16,67	16,92	16,67

Poszczególne pozycje śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA przeliczono na EUR według następujących zasad:

- wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej oraz wartość księgową na jedną akcję - według kursu średniego EUR wyrażonego w złotych, obowiązującego na dzień bilansowy, ogłoszonego przez NBP: na 30.09.2015 r. - 4,2386; na 31.12.2014 r. - 4,2623.
- wybrane pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz zysk za okres na jedną akcję - według kursu średniego, który stanowi średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na koniec każdego miesiąca pierwszych trzech kwartałów: 2015 r. - 4,1585; 2014 r. - 4,1803.

* Wskaźnik wyliczony jako iloraz kapitału własnego ogółem oraz liczby akcji.

** Współczynnik wypłacalności został wyliczony zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Spis treści	
Rachunek zysków i strat	4
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Noty do śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA za 3. kwartał 2015 roku.....	9
1. Podstawowe dane o emitencji	9
2. Oświadczenie o zgodności	9
3. Zasady sporządzania śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego ..	10
a) Znaczące zasady rachunkowości	10
b) Zmiany zasad rachunkowości	10
c) Dane porównawcze	11
d) Sezonowość lub cykliczność działalności	12
4. Wartości szacunkowe	12
5. Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych.....	12
6. Wynik z tytułu odsetek	17
7. Odpisy z tytułu utraty wartości	18
8. Wynik z tytułu prowizji	18
9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	19
10. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	19
11. Podatek dochodowy	20
12. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	21
13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	21
14. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	21
15. Należności od banków	22
16. Należności od klientów	23
17. Odpisy z tytułu utraty wartości należności.....	23
18. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	25
19. Rzeczowe aktywa trwałe	26
20. Wartości niematerialne.....	27
21. Aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	29
22. Pozostałe aktywa	29
23. Zobowiązania wobec banków	30
24. Zobowiązania wobec klientów	30
25. Zobowiązania wobec pozostałych instytucji.....	30
26. Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	31
27. Rezerwy.....	31
28. Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ...	32
29. Pozostałe zobowiązania	32
30. Dywidendy	33
31. Wartość godziwa	33
32. Postępowania sądowe	38
33. Zobowiązania i aktywa warunkowe	38
34. Podmioty powiązane.....	40
35. Ważne wydarzenia występujące po końcu okresu sprawozdawczego	41
36. Zarządzanie ryzykiem w Banku BPH SA	42
36.1. Zarządzanie ryzykiem	42
36.2. Ryzyko rynkowe.....	43
36.2.1 Ryzyko walutowe	43
36.2.2 Ryzyko stopy procentowej.....	43
36.3. Ryzyko płynności	44
36.4. Ryzyko kredytowe	44
36.5. Ryzyko operacyjne.....	49

Rachunek zysków i strat

w tys. zł

Noty	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody z tytułu odsetek	244 543	754 824	322 764	990 666
Koszty z tytułu odsetek	-37 131	-135 962	-90 904	-294 875
Wynik z tytułu odsetek	6	207 412	618 862	695 791
Odpisy z tytułu utraty wartości	7	-15 864	-18 109	-54 009
Wynik z tytułu odsetek uwzględniający odpisy z tytułu utraty wartości		191 548	600 753	641 782
Przychody z tytułu prowizji	85 549	265 064	103 268	341 625
Koszty z tytułu prowizji	-32 104	-88 352	-36 122	-116 095
Wynik z tytułu prowizji	8	53 445	176 712	225 530
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	9	11 550	47 312	80 188
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	10	-241 863	-792 427	-807 445
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych		-4 744	22 631	-4 309
Zysk przed opodatkowaniem		9 936	54 981	148 684
Podatek dochodowy	11	-5 436	-20 197	-34 932
Zysk za okres		4 500	34 784	113 752

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Zysk za okres	4 500	34 784	37 821	113 752
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu na zyski lub straty w kolejnych okresach:	-604	-2 028	1 218	2 080
zmiana wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	-600	-2 046	1 200	1 939
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	-4	18	18	141
Inne całkowite dochody netto ogółem	-604	-2 028	1 218	2 080
Całkowite dochody netto ogółem	3 896	32 756	39 039	115 832

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł

	Noty	Stan na dzień	
		30.09.2015	31.12.2014
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	12	884 494	1 092 963
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	14	4 718 292	5 187 901
Należności od banków	15	710 332	347 131
Należności od klientów, w tym:	16	23 379 779	22 803 179
<i>odpisy z tytułu utraty wartości</i>	17	-1 466 107	-1 870 793
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	18	384 328	380 896
Rzeczowe aktywa trwałe	19	274 901	289 883
Wartości niematerialne	20	261 427	236 647
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	21	10 064	18 176
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		211 006	212 498
Pozostałe aktywa	22	209 376	146 299
Aktywa razem		31 043 999	30 715 573

w tys. zł

	Noty	Stan na dzień	
		30.09.2015	31.12.2014
Zobowiązania wobec banków	23	214 068	503 818
Zobowiązania wobec klientów	24	12 090 327	12 485 890
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	25	13 115 090	11 998 114
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	26	164 022	232 152
Rezerwy	27	83 622	96 863
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	28	119 721	164 331
Pozostałe zobowiązania, w tym:	29	374 151	385 956
<i>zobowiązania z tytułu podatku dochodowego</i>	29	429	10 952
Zobowiązania podporządkowane		679 039	679 396
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy		383 340	383 340
Inne składniki kapitałów		3 518 118	3 402 736
Zyski zatrzymane, w tym:		302 501	382 977
Wynik finansowy z lat ubiegłych		267 717	259 481
Wynik roku bieżącego		34 784	123 496
Kapitał własny ogółem		4 203 959	4 169 053
Kapitał własny i zobowiązania razem		31 043 999	30 715 573

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

w tys. zł

	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane	Inne dochody całkowite	Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	RAZEM
Kapitały na początek okresu 01.01.2015	383 340	382 977	10 540	2 141 763	308 338	942 095	4 169 053
Zysk za okres	0	34 784	0	0	0	0	34 784
Inne całkowite dochody netto							
zmiana wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	-2 046	0	0	0	-2 046
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	18	0	0	0	18
Inne całkowite dochody netto ogółem	0	0	-2 028	0	0	0	-2 028
Całkowite dochody netto ogółem	0	34 784	-2 028	0	0	0	32 756
Transakcje z akcjonariuszami odniesione bezpośrednio na kapitał							
podział zysku - odpis na kapitał zapasowy	0	-115 260	0	115 260	0	0	0
transakcje z tytułu płatności w formie akcji	0	0	0	0	0	2 150	2 150
Kapitały na koniec okresu 30.09.2015	383 340	302 501	8 512	2 257 023	308 338	944 245	4 203 959

w tys. zł

	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane	Inne dochody całkowite	Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	RAZEM
Kapitały na początek okresu 01.01.2014	383 340	537 839	15 438	1 863 405	308 338	939 263	4 047 623
Zysk za okres	0	113 752	0	0	0	0	113 752
Inne całkowite dochody netto							
zmiana wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	1 939	0	0	0	1 939
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	141	0	0	0	141
Inne całkowite dochody netto ogółem	0	0	2 080	0	0	0	2 080
Całkowite dochody netto ogółem	0	113 752	2 080	0	0	0	115 832
Transakcje z akcjonariuszami odniesione bezpośrednio na kapitał							
podział zysku - odpis na kapitał zapasowy	0	-278 358	0	278 358	0	0	0
transakcje z tytułu płatności w formie akcji	0	0	0	0	0	1 634	1 634
Kapitały na koniec okresu 30.09.2014	383 340	373 233	17 518	2 141 763	308 338	940 897	4 165 089

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. zł

	Noty	Za okres dziewięciu miesięcy kończących się	
		30.09.2015	30.09.2014
Zysk przed opodatkowaniem		54 981	148 684
Korekty razem		-354 592	-208 080
Amortyzacja	10	60 370	58 201
Dywidendy		-16 008	-12 305
Przychody z tytułu odsetek	6	-754 824	-990 666
Koszty z tytułu odsetek	6	135 962	294 875
Przychody odsetkowe otrzymane		691 571	1 008 195
Koszty odsetkowe zapłacone		-151 853	-320 757
Podatek zapłacony/otrzymany		-29 222	-1 233
Zyski /straty ze sprzedaży inwestycji		-1 359	-6 098
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości		-404 686	-170 522
Zmiana stanu aktywów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-17 575	-12 254
Zmiana stanu należności od banków		10 097	107 162
Zmiana stanu należności od klientów		-121 236	828 284
Zmiana stanu pozostałych aktywów		-62 311	17 225
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-3 435	-10 946
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		-289 560	139 085
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów i pozostałych instytucji		660 342	-984 875
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-44 610	-14 685
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		-16 255	-136 766
Przepływy netto z działalności operacyjnej		-299 611	-59 396
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		-71 620	-40 570
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		11 649	4 164
Dywidendy otrzymane		16 008	12 305
Przepływy netto z działalności inwestycyjnej		-43 963	-24 101
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek		310 280	10 130 133
Spłata długoterminowych kredytów i pożyczek		-233 506	-11 145 579
Emisja papierów wartościowych		91 344	98 972
Wykup papierów wartościowych własnej emisji		-159 474	-43 951
Przepływy netto z działalności finansowej		8 644	-960 425
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM		-334 930	-1 043 922
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU	13	5 855 553	7 021 433
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU	13	5 520 623	5 977 511
ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH		-334 930	-1 043 922

Noty do śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA za 3. kwartał 2015 roku

1. Podstawowe dane o emitencji

Bank BPH Spółka Akcyjna (zwany dalej „Bankiem”) jest bankiem mającym siedzibę w Polsce, ul. Płk. Jana Pałubickiego 2, 80-175 Gdańsk. Bank jest wpisany do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Gdańsk – Północ w Gdańsku, pod numerem KRS 0000010260. Numer identyfikacji podatkowej (NIP) – 675-000-03-84.

Bank należy do grupy kapitałowej General Electric Capital Corporation (GECC) z siedzibą w Stanach Zjednoczonych. Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest GE Corporation.

Do podstawowej działalności Banku BPH SA należy przyjmowanie wkładów pieniężnych, prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów, prowadzenie bankowych rozliczeń pieniężnych oraz wykonywanie czynności bankowych na podstawie ustawy Prawo Bankowe. Przedmiot działalności został szczegółowo przedstawiony w Statucie Banku.

Bank BPH SA jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA.

Struktura organizacyjna wraz z informacją dotyczącą rodzaju powiązań w grupie wg stanu na 30 września 2015 roku.

Podmiot	Siedziba	Udział % Banku w głosach na WZA/ZW spółki
Jednostka dominująca		
Bank BPH Spółka Akcyjna	Gdańsk	
Jednostki zależne objęte konsolidacją		
BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o. Jednostka pośrednio zależna – zależna od BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.	Warszawa	50,14%
BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	50,14%

W dniu 17 sierpnia 2015 roku BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o. (BPH PBK) nabyła od GECC akcje posiadane przez GECC w BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA (BPH TFI), stanowiące 49,86% wszystkich akcji wyemitowanych przez BPH TFI, w zamian za nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym BPH PBK. Udziały zostały objęte powyżej ich wartości nominalnej. W wyniku transakcji GECC posiada 49,86%, a Bank BPH SA posiada 50,14% udziałów i głosów na Zgromadzeniu Wspólników BPH PBK. Zmiany udziałów własnościowych w jednostkach zależnych nie spowodowały utraty kontroli przez Bank, Bank nadal posiada pośrednio 50,14% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu BPH TFI. Pozostałe 49,86% akcji BPH TFI pośrednio znajduje się w posiadaniu GECC z siedzibą w Stanach Zjednoczonych.

2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014.133 tekst jednolity), Bank jest zobowiązany

do przekazania raportu finansowego za okres dziewięciu miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku, rozumiany jako bieżący okres śródroczny.

3. Zasady sporządzania śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku BPH SA za 3. kwartał 2015 roku zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze sprawozdanie nie zawiera wszystkich informacji wymaganych dla rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego, w związku z tym winno być czytane w połączeniu z jednostkowym sprawozdaniem finansowym Banku BPH SA za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku BPH SA za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku jest dostępne do wglądu w Sądzie Rejonowym dla Gdańsk - Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Gdańsk ul. Piekarnicza 10 oraz na stronie internetowej Banku, www.bph.pl.

a) Znaczące zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi przy opracowaniu rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku z uwzględnieniem szczególnych wymogów MSR 34.

b) Zmiany zasad rachunkowości

Zmiany do opublikowanych standardów i interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2015 roku nie miały wpływu na niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe.

Od 1 stycznia 2015 roku do sporządzania sprawozdań finansowych (w tym śródrocznych) ma zastosowanie Interpretacja nr 21 wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Powstały jednak wątpliwości w zakresie sposobu zastosowania jej do obowiązkowych opłat ponoszonych przez banki na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG). W rezultacie, Komisja Nadzoru Finansowego wydała stanowisko (z dnia 12 lutego 2015 roku), potwierdzone stanowiskiem Ministerstwa Finansów (z dnia 11 lutego 2015 roku), w którym zalecono bankom rozkładanie kosztów opłat rocznych na rzecz BFG w czasie – w okresie rocznym. Jest to podejście spójne z rozwiązaniem stosowanym przez Bank w poprzednich okresach. Do czasu innych decyzji w tej kwestii, Bank będzie stosował się do powyżej opisanych wymogów.

Koszt opłaty obowiązkowej i ostrożnościowej na rzecz BFG wyniesie 64 721 tys. zł w 2015 roku, z czego 48 539 tys. zł zaliczono do kosztów bieżącego okresu śródrocznego. Brak rozliczenia kosztów w czasie skutkowałby wykazaniem pełnego obciążenia rocznego w kosztach stycznia 2015 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe nie uwzględnia zmian standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie po końcu okresu sprawozdawczego.

W ocenie Banku wdrożenie standardów i interpretacji zatwierdzonych i opublikowanych przez UE, które weszły lub wejdą w życie po końcu okresu sprawozdawczego oraz standardów i interpretacji oczekujących na zatwierdzenia przez UE nie będzie mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku, za wyjątkiem standardu MSSF 9, „Instrumenty finansowe”. Wpływ wdrożenia tego standardu na jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku

nie został jeszcze oceniony. Bank planuje wdrożenie tego standardu w terminach określonych w tym standardzie bez wcześniejszego zastosowania.

Szczegółowy zakres zmian do opublikowanych standardów i interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2015 roku oraz weszły lub wejdą w życie po końcu okresu sprawozdawczego został przedstawiony w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku BPH SA za 2014 rok.

c) Dane porównawcze

Bank dokonał zmian w śródrocznym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym za 3. kwartał 2015 roku dotyczących prezentacji danych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2014 roku. Zmiana ta polegała na pomniejszeniu sumy bilansowej o rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzone przez Bank do wysokości wpłat wniesionych do prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych systemu rekompensat. Zdaniem Banku, zmieniona prezentacja danych dostarcza odbiorcom sprawozdania finansowego bardziej przydatnych informacji i lepiej odzwierciedla charakter ekonomiczny powyższych pozycji, a także nie miała istotnego wpływu na dane prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

w tys. zł			
Aktywa razem	stan na 31.12.2014 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	stan na 31.12.2014 po przekształceniu
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	1 092 963	0	1 092 963
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 187 901	0	5 187 901
Należności od banków	347 131	0	347 131
Należności od klientów, w tym:	22 808 896	-5 717	22 803 179
<i>odpisy z tytułu utraty wartości</i>	-1 870 793	0	-1 870 793
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	380 896	0	380 896
Rzeczowe aktywa trwałe	289 883	0	289 883
Wartości niematerialne	236 647	0	236 647
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	18 176	0	18 176
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	212 498	0	212 498
Pozostałe aktywa	146 299	0	146 299
Aktywa razem	30 721 290	-5 717	30 715 573

w tys. zł			
Kapitał własny i zobowiązania	stan na 31.12.2014 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	stan na 31.12.2014 po przekształceniu
Zobowiązania wobec banków	503 818	0	503 818
Zobowiązania wobec klientów	12 485 890	0	12 485 890
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	11 998 114	0	11 998 114
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	232 152	0	232 152
Rezerwy	100 194	-3 331	96 863
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek	164 331	0	164 331

zysków i strat			
Pozostałe zobowiązania, w tym:	388 342	-2 386	385 956
<i>zobowiązania z tytułu podatku dochodowego</i>	10 952	0	10 952
Zobowiązania podporządkowane	679 396	0	679 396
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	383 340	0	383 340
Inne składniki kapitałów	3 402 736	0	3 402 736
Zyski zatrzymane, w tym:	382 977	0	382 977
Wynik finansowy z lat ubiegłych	259 481	0	259 481
Wynik roku bieżącego	123 496	0	123 496
Kapitał własny ogółem	4 169 053	0	4 169 053
Kapitał własny i zobowiązania razem	30 721 290	-5 717	30 715 573

d) Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Banku nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

4. Wartości szacunkowe

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Bank pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Banku, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Bank podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie sprawozdawczym, podczas którego dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub również w okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonane za okres dziewięciu miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku dotyczą:

- utraty wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych (noty nr 14, 17 i 27),
- wartości godziwej instrumentów pochodnych (noty 14, 28),
- rezerw na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania (nota 27),
- rezerw na koszty restrukturyzacji zatrudnienia i placówek (nota 27).

5. Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych

Podział na segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest komponentem Banku, który w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej osiąga przychody i ponosi koszty, w tym przychody i koszty wynikające z transakcji z innymi komponentami Banku. Wyniki segmentów operacyjnych są przedmiotem regularnych przeglądów i oceny ze strony kierownictwa Banku w celu podejmowania decyzji, co do alokacji zasobów do poszczególnych segmentów.

Wyniki segmentów, ich aktywa i zobowiązania obejmują elementy bezpośrednio przypisane do danego segmentu oraz takie, które można zaalokować do danego segmentu na podstawie racjonalnych zasad.

Segmentacja działalności Banku BPH SA wiąże się z przyjętymi zasadami zarządzania. Zarządzanie Bankiem BPH prowadzone jest w ramach strategicznych segmentów klientów, do których zaliczone zostały:

- Bankowość Detaliczna,
- Bankowość Komercyjna,
- Zarządzanie Aktywami i Pasywami / Pozostałe.

Segment Bankowości Detalicznej obejmuje klientów indywidualnych. Do najważniejszych usług oferowanych klientom tego segmentu należą:

- udzielanie kredytów konsumpcyjnych, kredytów w rachunku bieżącym i limicie karty kredytowej, kredytów hipotecznych,
- oferta depozytowa, w tym rachunki oszczędnościowe oraz sprzedaż produktów inwestycyjnych (fundusze inwestycyjne, produkty strukturyzowane, usługi maklerskie),
- oferta kont osobistych z pakietem różnorodnych usług bankowych dla klientów indywidualnych (np. Konto Kapitałne).

Usługi dla klientów indywidualnych, Bank BPH SA oferuje poprzez sieć własnych oddziałów, w ramach współpracy z placówkami partnerskimi i przedstawicielami finansowymi działającymi pod logo „Partner BPH”, a także przy zastosowaniu kanałów dystrybucji, takich jak internet (Seza@m) czy call center.

Segment Bankowości Komercyjnej obejmuje małe, średnie i duże przedsiębiorstwa, w szczególności:

- spółki kapitałowe, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, przedsiębiorstwa zagraniczne,
- przedsiębiorców indywidualnych, spółki osobowe oraz spółki cywilne,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- organizacje społeczne, zawodowe, wyznaniowe, placówki niepubliczne,
- osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, osoby wykonujące wolny zawód, rolników.

W ramach segmentu Bankowości Komercyjnej uwzględniany jest również wynik z tytułu operacji z instytucjami finansowymi.

Segment Bankowości Komercyjnej oferuje szeroką paletę produktów, dostosowaną do różnych potrzeb oraz profili klientów. Oferta obejmuje uniwersalny zestaw produktów, składający się z produktów kredytowych, depozytowych oraz usług transakcyjnych. W ramach oferty kredytowej klient może wybierać między kredytami inwestycyjnymi a kredytami obrotowymi, uzupełnieniem oferty jest finansowanie krótkoterminowych zobowiązań handlowych. Produkty depozytowe pozwalają klientom na zarządzanie płynnością, dodatkowo usługi transakcyjne wspomagają ich działalność operacyjną.

Segment Zarządzania Aktywami i Pasywami / Pozostałe obejmuje wynik z tytułu zarządzania aktywami i zobowiązaniami Banku oraz pozycje rachunku zysków i strat, które nie dają się przypisać do dwóch pozostałych segmentów.

Segmenty rozliczają się wzajemnie w oparciu o kursy i stopy rynkowe odpowiednio do zrealizowanych transakcji.

Bank dokonał zmian w prezentacji poniżej opisanych pozycji rachunku zysków i strat w sprawozdawczości dotyczącej segmentów operacyjnych za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku.

W 2015 roku w Banku BPH SA wprowadzona została zmiana metodologii stawek transferowych, w wyniku której przypisano rzeczywisty koszt finansowania portfela

denominowanego we frankach szwajcarskich do segmentu Bankowości Detalicznej w celu lepszego odzwierciedlenia wyników finansowych segmentów. Powyższa zmiana spowodowała pozytywny wpływ w kwocie 4,2 mln zł na wynik segmentu Bankowości Detalicznej i negatywny wpływ na wynik segmentu Zarządzania Aktywami i Pasywami / Pozostałe za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku.

W 2015 roku w Banku BPH SA wprowadzona została zmiana alokacji dywidend, w wyniku której, dywidendy otrzymane od BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o. zaalokowano do segmentu Bankowości Detalicznej, do którego przypisana jest działalność BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o. Powyższa zmiana spowodowała pozytywny wpływ w kwocie 12,3 mln zł na wynik segmentu Bankowości Detalicznej i negatywny wpływ na wynik segmentu Zarządzania Aktywami i Pasywami / Pozostałe za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku.

w tys. zł

Bank BPH SA								
Segmenty operacyjne								
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Bankowość Detaliczna		Bankowość Komercyjna		Zarządzanie Aktywami i Pasywami / Pozostałe		Razem	
1	2		3		4		(2+3+4)	
Za okres dziewięciu miesięcy kończących się	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014
Przychody z tytułu odsetek	715 935	930 082	218 376	287 722	-179 487	-227 138	754 824	990 666
przychody zewnętrzne	554 282	709 282	123 642	159 836	76 900	121 548	754 824	990 666
przychody wewnętrzne*	161 653	220 800	94 734	127 886	-256 387	-348 686	0	0
Koszty z tytułu odsetek	-254 641	-426 113	-73 699	-121 845	192 378	253 083	-135 962	-294 875
koszty zewnętrzne	-51 767	-93 766	-18 997	-37 689	-65 198	-163 420	-135 962	-294 875
koszty wewnętrzne*	-202 874	-332 347	-54 702	-84 156	257 576	416 503	0	0
Wynik z tytułu odsetek	461 294	503 969	144 677	165 877	12 891	25 945	618 862	695 791
Wynik z odpisów z tytułu utraty wartości**	-24 567	-28 635	6 458	-25 374	0	0	-18 109	-54 009
Przychody z tytułu prowizji	134 203	178 365	130 861	163 260	0	0	265 064	341 625
Koszty z tytułu prowizji	-51 405	-51 848	-33 109	-60 824	-3 838	-3 423	-88 352	-116 095
Wynik z tytułu prowizji	82 798	126 517	97 752	102 436	-3 838	-3 423	176 712	225 530
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	8 396	21 372	38 284	42 916	632	15 900	47 312	80 188
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	-566 509	-569 755	-207 005	-214 778	-18 913	-22 912	-792 427	-807 445
<i>amortyzacja</i>	-48 814	-48 055	-9 496	-8 983	-2 060	-1 163	-60 370	-58 201
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	16 008	12 305	0	0	6 623	-3 676	22 631	8 629
Zysk przed opodatkowaniem	-22 580	65 773	80 166	71 077	-2 605	11 834	54 981	148 684
Podatek dochodowy	0	0	0	0	-20 197	-34 932	-20 197	-34 932
Zysk za okres	-22 580	65 773	80 166	71 077	-22 802	-23 098	34 784	113 752

*Przychody / koszty wewnętrzne – transferów wewnętrznych związanych z finansowaniem działalności podstawowej segmentów

** Odpisy z tytułu utraty wartości za 9 miesięcy 2015 roku zawierają wpływ unifikacji procesu oznaczania przesłanek utraty wartości i wyceny portfela dla wszystkich klientów Banku, skutkującej zwiększeniem o ~13 mln zł poziomu odpisów z tytułu utraty wartości w segmencie Bankowości Detalicznej oraz zmniejszeniem o ~10 mln zł odpisu z tytułu utraty wartości w segmencie Bankowości Komercyjnej

w tys. zł

Stan na dzień	Bankowość Detaliczna		Bankowość Komercyjna		Zarządzanie Aktywami i Pasywami / Pozostałe		Razem	
	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
Aktywa razem	20 012 165	19 077 413	4 335 669	4 374 920	6 696 165	7 263 240	31 043 999	30 715 573
Należności od Klientów brutto	20 208 910	19 541 663	4 390 967	4 461 426	246 009	670 883	24 845 886	24 673 972
Do 1 roku	1 125 281	1 761 539	2 257 776	2 504 217	210 331	670 883	3 593 388	4 936 639
Powyżej 1 roku	19 083 629	17 780 124	2 133 191	1 957 209	35 678	0	21 252 498	19 737 333
Odpisy z tytułu utraty wartości	-1 124 828	-1 429 257	-341 279	-434 306	0	-7 230	-1 466 107	-1 870 793
Kapitał własny i pasywa razem	21 866 302	20 912 836	5 117 696	5 624 754	4 060 001	4 177 983	31 043 999	30 715 573
Zobowiązania od Klientów	7 045 246	7 047 824	4 497 915	4 941 278	547 166	496 788	12 090 327	12 485 890
Do 1 roku	6 993 462	6 979 311	4 440 370	4 911 057	547 166	496 788	11 980 998	12 387 156
Powyżej 1 roku	51 784	68 513	57 545	30 221	0	0	109 329	98 734
Zobowiązanie z tytułu emisji własnych papierów wartościowych (depozyty strukturyzowane)	164 022	232 152	0	0	0	0	164 022	232 152
Do 1 roku	95 278	203 056	0	0	0	0	95 278	203 056
Powyżej 1 roku	68 744	29 096	0	0	0	0	68 744	29 096
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	13 115 090	11 998 114	0	0	0	0	13 115 090	11 998 114
Do 1 roku	582 096	817 377	0	0	0	0	582 096	817 377
Powyżej 1 roku	12 532 994	11 180 737	0	0	0	0	12 532 994	11 180 737

6. Wynik z tytułu odsetek

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody z tytułu:	244 543	754 824	322 764	990 666
środków pieniężnych i lokat międzybankowych	1 956	5 945	3 079	10 409
kredytów i pożyczek	219 834	671 744	281 711	859 465
papierów wartościowych	20 490	71 438	36 096	115 171
transakcji z przyrzeczeniem odkupu	2 235	5 615	1 850	5 539
instrumentów pochodnych zabezpieczających wyłączonych z rachunkowości zabezpieczeń	28	82	28	82
Koszty z tytułu:	-37 131	-135 962	-90 904	-294 875
kredytów oraz pożyczek otrzymanych	-8 285	-41 467	-40 022	-130 143
depozytów i rachunków terminowych	-11 293	-41 270	-20 845	-65 780
rachunków bieżących	-9 895	-29 290	-19 557	-68 578
papierów wartościowych własnej emisji	-6 108	-18 922	-8 141	-23 973
transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży	-1 447	-4 671	-2 194	-5 956
instrumentów pochodnych zabezpieczających wyłączonych z rachunkowości zabezpieczeń	-103	-342	-145	-445
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	207 412	618 862	231 860	695 791

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody z tytułu odsetek od:	244 543	754 824	322 764	990 666
Banku Centralnego	17 213	60 594	32 292	103 365
banków	886	1 918	730	2 973
pozostałych podmiotów finansowych	3 856	8 363	2 166	6 777
podmiotów niefinansowych	217 659	667 731	280 696	856 491
podmiotów budżetowych	4 929	16 218	6 880	21 060
Koszty z tytułu odsetek wobec:	-37 131	-135 962	-90 904	-294 875
banków	-799	-2 929	-1 842	-5 675
pozostałych podmiotów finansowych	-15 486	-63 786	-50 565	-161 762
podmiotów niefinansowych	-19 826	-65 903	-35 438	-118 298
podmiotów budżetowych	-1 020	-3 344	-3 059	-9 140
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	207 412	618 862	231 860	695 791

Przychody z tytułu odsetek zawierają odsetki od papierów wartościowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat w wysokości 64 512 tys. zł za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 106 940 tys. zł). Przychody z tytułu odsetek od papierów wartościowych klasyfikowanych jako

przeznaczone do obrotu oraz instrumentów pochodnych prezentowane są w Wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych.

Przychody z tytułu odsetek zawierają również kwotę 55 011 tys. zł za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 10 386 tys. zł) rozliczenia opłat i prowizji bezpośrednio związanych z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych (zarówno przychodów jak i bezpośrednich inkrementalnych kosztów), które rozliczane są według zamortyzowanego kosztu z użyciem efektywnej stopy procentowej.

Wynik odsetkowy z tytułu aktywów finansowych, które uległy utracie wartości (tj. kredytów ze zidentyfikowaną utratą wartości) wynosi 51 829 tys. zł (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 59 938 tys. zł).

7. Odpisy z tytułu utraty wartości

	w tys. zł			
	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-72 299	-111 890	-39 759	-115 049
Wynik z tytułu odpisów na poniesione ale, nieujawnione straty dotyczące kredytów i pożyczek (IBNR)	23 468	17 998	4 104	25 419
Odzyski z należności spisanych	30 841	73 730	13 301	33 621
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów na zobowiązania pozabilansowe	2 126	2 053	-89	2 000
WYNIK Z ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI	-15 864	-18 109	-22 443	-54 009

8. Wynik z tytułu prowizji

	w tys. zł			
	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody z tytułu:	85 549	265 064	103 268	341 625
papierów wartościowych i działalności powierniczej	4 946	12 944	3 375	11 078
kredytów i pożyczek	7 575	22 906	8 265	25 996
kart kredytowych	30 585	93 691	38 378	133 642
płatności krajowych i prowadzenia rachunków	24 716	73 148	27 896	83 997
płatności zagranicznych	3 332	9 404	2 886	9 986
zarządzania funduszami inwestycyjnymi i portfelami klientów	8 301	26 344	8 271	25 258
pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	5 756	25 432	13 858	50 750
pozostałych	338	1 195	339	918
Koszty z tytułu:	-32 104	-88 352	-36 122	-116 095
papierów wartościowych i działalności powierniczej	-1 325	-3 630	-2 170	-4 521
kredytów i pożyczek oraz opłat za utrzymanie rachunków	-1 909	-4 753	-2 008	-5 483

kart kredytowych	-24 398	-68 027	-27 825	-94 321
płatności krajowych	-3 408	-8 187	-2 310	-6 382
płatności zagranicznych	-213	-632	-304	-811
pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	-851	-3 107	-1 492	-4 544
pozostałych	0	-16	-13	-33
WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI	53 445	176 712	67 146	225 530

Wynik z tytułu prowizji za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku zawiera przychody z tytułu działalności powierniczej w kwocie 5 977 tys. zł (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 5 562 tys. zł) oraz koszty z tytułu działalności powierniczej w kwocie 1 242 tys. zł (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 1 708 tys. zł).

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne z tytułu kart kredytowych oraz kredytów i pożyczek (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań, które nie są wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, w kwocie 116 597 tys. zł za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 159 638 tys. zł) oraz koszty prowizyjne z tytułu kart kredytowych oraz kredytów i pożyczek w kwocie 72 779 tys. zł za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 99 804 tys. zł).

9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych

	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-5 586	-5 194	1 571	2 680
Papiery wartościowe klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu	0	-18	9	13
Pochodne instrumenty finansowe	-887	-7 201	-61	-6 650
Wynik z pozycji wymiany	18 023	59 725	31 715	84 145
WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT I Z TYTUŁU RÓŻNIC KURSOWYCH	11 550	47 312	33 234	80 188

10. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Koszty pracownicze	-134 906	-423 639	-133 552	-416 154
Wynagrodzenia	-115 633	-359 917	-115 952	-356 019
Świadczenia emerytalne, rentowe i pośmiertne	-1 020	-3 059	-658	-1 996

Obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne	-18 253	-60 663	-16 942	-58 139
Koszty wynajmu budynków	-22 280	-67 302	-26 578	-85 322
Koszty utrzymania lokali	-8 177	-25 371	-7 211	-25 343
Koszty usług zewnętrznych i konsultingu	-10 655	-39 120	-22 843	-67 530
Koszty utrzymania sprzętu IT i sprzętów biurowych	-14 194	-42 001	-16 752	-46 498
Koszty marketingu i promocji sprzedaży	-5 770	-36 184	-7 913	-26 254
Inne koszty	-24 233	-98 440	-17 930	-82 143
Amortyzacja	-21 648	-60 370	-21 431	-58 201
KOSZTY DZIAŁANIA I KOSZTY OGÓLNEGO ZARZĄDU	-241 863	-792 427	-254 210	-807 445

Za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku pozycja „Koszty pracownicze” zawiera koszty restrukturyzacji zatrudnienia w kwocie 4 588 tys. zł (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 11 734 tys. zł).

Pozycja "Koszty wynajmu budynków" za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku zawiera rozwiązanie rezerwy na procesy restrukturyzacyjne związane z optymalizacją sieci dystrybucji oraz powierzchni centrali Banku w kwocie 2 107 tys. zł.

Pozycja "Koszty wynajmu budynków" za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku zawiera kwotę 4 136 tys. zł z tytułu kosztów restrukturyzacji związanych z optymalizacją sieci dystrybucji oraz powierzchni centrali Banku.

11. Podatek dochodowy

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015	01.01.2015	01.07.2014	01.01.2014
	do 30.09.2015	do 30.09.2015	do 30.09.2014	do 30.09.2014
Bieżący podatek	-172	-18 679	12	3 752
Podatek odroczony	-5 264	-1 518	-13 469	-38 684
PODATEK DOCHODOWY	-5 436	-20 197	-13 457	-34 932

Uzgodnienie rzeczywistego obciążenia podatkowego

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015	01.01.2015	01.07.2014	01.01.2014
	do 30.09.2015	do 30.09.2015	do 30.09.2014	do 30.09.2014
Zysk przed opodatkowaniem	9 936	54 981	51 278	148 684
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku 19%	-1 888	-10 446	-9 743	-28 250
Dochody wolne od podatków – dochód Kasy Mieszkaniowej	325	1 029	374	1 205
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	-3 860	-10 468	-4 166	-9 276
Przychody niestanowiące przychodów do opodatkowania i zwolnione od podatku	238	3 352	24	2 407
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego	-251	-3 664	54	-1 018
Wpływ różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym	-3 548	-9 751	-3 714	-6 682
PODATEK DOCHODOWY	-5 436	-20 197	-13 457	-34 932

12. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Kasa	477 964	574 082
Operacje z Bankiem Centralnym	406 530	518 881
KASA I OPERACJE Z BANKIEM CENTRALNYM	884 494	1 092 963

Termin zapadalności pozycji zakwalifikowanych do kategorii Kasa i operacje z Bankiem Centralnym jest nie dłuższy niż dwanaście miesięcy.

„Operacje z Bankiem Centralnym” na dzień 30 września 2015 roku obejmowały środki na rachunku w Narodowym Banku Polskim, stanowiące rezerwę obowiązkową z tytułu depozytów klientów. Rezerwa obowiązkowa jest określana za pomocą procentowego wskaźnika sumy środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach klientów i utrzymywana jako saldo rachunku bieżącego w NBP na podstawie średniej arytmetycznej naliczonych stanów dziennych za dany miesiąc.

13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności do 3 miesięcy (licząc od dnia nabycia) oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	884 494	1 092 963
Należności od banków	636 489	263 071
lokaty na rynku pieniężnym	125 006	0
rachunki bieżące	486 767	263 071
należności od banków w drodze	24 716	0
Dłużne papiery wartościowe i weksle emitowane przez Skarb Państwa i innych emitentów publicznych uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	3 999 640	4 499 519
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	5 520 623	5 855 553

14. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 621 546	5 045 678
Dodatnia wartość instrumentów pochodnych	96 746	142 223
AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4 718 292	5 187 901

Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Instrumenty dłużne (wg rodzaju i emitenta)	4 613 402	5 034 794
bony pieniężne emitowane przez Bank Centralny	3 999 640	4 499 519
obligacje emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	613 762	535 275
Certyfikaty inwestycyjne	8 144	10 884
PAPIERY WARTOŚCIOWE WYZNACZONE PRZY POCZĄTKOWYM UJĘCIU JAKO WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4 621 546	5 045 678

Dodatnia wartość instrumentów pochodnych

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Transakcje stopy procentowej, w tym:	81 017	99 836
FRA	82	0
IRS	80 931	99 825
Kupione opcje na stopę procentową	4	11
Transakcje walutowe, w tym:	14 338	35 773
Fx-forward	9 110	8 411
Fx-swap	4 241	24 906
Inne transakcje walutowe	387	977
Kupione opcje walutowe	600	1 479
Kupione opcje kapitałowe	676	6 614
Kupione opcje towarowe	715	0
RAZEM	96 746	142 223

15. Należności od banków

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Lokaty na rynku pieniężnym	165 268	40 132
Inne w tym:	545 064	306 999
rachunki bieżące	486 767	263 071
należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	33 567	43 903
należności od klientów w drodze	24 716	0
inne	14	25
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	710 332	347 131

16. Należności od klientów

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki, w tym:	24 586 483	23 944 742
<i>z tytułu faktoringu</i>	285 622	234 006
od podmiotów finansowych	78 325	40 481
Korporacje	73 945	38 476
Małe i średnie przedsiębiorstwa	4 380	2 005
od podmiotów niefinansowych	24 474 397	23 863 944
Korporacje	2 471 416	2 403 033
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 817 424	1 949 318
Osoby prywatne	20 185 557	19 511 593
od podmiotów sektora rządowego i samorządowego	33 761	40 317
Korporacje	33 694	38 769
Małe i średnie przedsiębiorstwa	67	1 548
Inne:	259 403	729 230
należności z tytułu papierów wartościowych kupionych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	134 577	614 655
należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych pod transakcje giełdowe	96 022	88 671
należności od klientów w drodze	15 662	13 442
inne	13 142	12 462
RAZEM	24 845 886	24 673 972
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-1 459 011	-1 864 286
Odpisy z tytułu utraty wartości innych pozycji należności od klientów	-7 096	-6 507
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	23 379 779	22 803 179

17. Odpisy z tytułu utraty wartości należności

w tys. zł

	Utrata wartości	IBNR	Łącznie
Stan na początek okresu 01.01.2015	1 670 955	199 838	1 870 793
odpisy z tytułu utraty wartości	111 890	-17 998	93 892
należności spisane w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości	-527 325	0	-527 325
aktualizacja z tytułu wyceny kredytów w walutach obcych	20 092	5 581	25 673
inne	3 074	0	3 074
STAN NA KONIEC OKRESU 30.09.2015	1 278 686	187 421	1 466 107

w tys. zł

Odpisy z tytułu utraty wartości	Wartość na początek okresu (01.01.2015)	Różnice kursowe	Spisane w straty	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Inne	Wartość na koniec okresu (30.09.2015)
PODMIOTY FINANSOWE	214	-2	-469	274	202	219
Korporacje	0	-2	0	3	0	1
Małe i średnie przedsiębiorstwa	214	0	-469	271	202	218
PODMIOTY NIEFINANSOWE	1 664 234	20 094	-526 856	111 616	2 283	1 271 371
Korporacje	56 413	-5	-12 638	664	0	44 434
Małe i średnie przedsiębiorstwa	327 126	493	-94 902	9 263	-82	241 898
Osoby prywatne	1 280 695	19 606	-419 316	101 689	2 365	985 039
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	1 664 448	20 092	-527 325	111 890	2 485	1 271 590
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności	6 507	0	0	0	589	7 096

w tys. zł

IBNR	Wartość na początek okresu (01.01.2015)	Różnice kursowe	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Wartość na koniec okresu (30.09.2015)
PODMIOTY FINANSOWE	744	262	97	1 103
Korporacje	719	213	107	1 039
Małe i średnie przedsiębiorstwa	25	49	-10	64
PODMIOTY NIEFINANSOWE	198 863	5 319	-18 035	186 147
Korporacje	18 008	-54	-333	17 621
Małe i średnie przedsiębiorstwa	32 085	-77	-1 057	30 951
Osoby prywatne	148 770	5 450	-16 645	137 575
SEKTOR BUDŻETOWY	231	0	-60	171
Korporacje	212	0	-42	170
Małe i średnie przedsiębiorstwa	19	0	-18	1
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	199 838	5 581	-17 998	187 421

w tys. zł

	Utrata wartości	IBNR	Łącznie
Stan na początek okresu 01.01.2014	2 086 390	228 569	2 314 959
odpisy z tytułu utraty wartości	140 918	-31 528	109 390
należności spisane w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości	-568 671	0	-568 671
aktualizacja z tytułu wyceny kredytów w walutach obcych	11 366	2 797	14 163
inne	952	0	952
STAN NA KONIEC OKRESU 31.12.2014	1 670 955	199 838	1 870 793

w tys. zł

Odpisy z tytułu utraty wartości	Wartość na początek okresu (01.01.2014)	Różnice kursowe	Spisane w straty	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Inne	Wartość na koniec okresu (31.12.2014)
PODMIOTY FINANSOWE	26	0	0	188	0	214
Małe i średnie przedsiębiorstwa	26	0	0	188	0	214
PODMIOTY NIEFINANSOWE	2 079 857	11 366	-568 671	140 730	952	1 664 234
Korporacje	57 485	91	-14 909	13 925	-179	56 413
Małe i średnie przedsiębiorstwa	417 255	370	-140 639	49 959	181	327 126
Osoby prywatne	1 605 117	10 905	-413 123	76 846	950	1 280 695
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	2 079 883	11 366	-568 671	140 918	952	1 664 448
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności	6 507	0	0	0	0	6 507

w tys. zł

IBNR	Wartość na początek okresu (01.01.2014)	Różnice kursowe	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Wartość na koniec okresu (31.12.2014)
PODMIOTY FINANSOWE	331	6	407	744
Korporacje	290	11	418	719
Małe i średnie przedsiębiorstwa	41	-5	-11	25
PODMIOTY NIEFINANSOWE	227 885	2 791	-31 813	198 863
Korporacje	15 950	105	1 953	18 008
Małe i średnie przedsiębiorstwa	50 278	107	-18 300	32 085
Osoby prywatne	161 657	2 579	-15 466	148 770
SEKTOR BUDŻETOWY	353	0	-122	231
Korporacje	315	0	-103	212
Małe i średnie przedsiębiorstwa	38	0	-19	19
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	228 569	2 797	-31 528	199 838

18. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Instrumenty dłużne emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego (obligacje)	373 735	370 300
Instrumenty kapitałowe (akcje i udziały)	10 593	10 596
AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	384 328	380 896

Na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, Bank nie odnotował utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

19. Rzeczowe aktywa trwałe

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Grunty	625	625
Budynki, lokale	152 005	146 460
Inne środki trwałe	106 371	108 170
Środki trwałe w budowie	15 900	34 628
RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	274 901	289 883

Ruchy w pozycjach rzeczowych aktywów trwałych

w tys. zł

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	625	339 457	567 061	28 974	47 345	34 647	1 018 109
ZWIĘKSZENIA	0	24 682	27 237	0	837	30 632	83 388
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	0	24 353	24 339	0	590	0	49 282
zakupy	0	316	2 867	0	247	30 632	34 062
inne	0	13	31	0	0	0	44
ZMNIJSZENIA	0	5 254	2 392	7 330	1 024	49 360	65 360
likwidacja	0	5 179	2 283	0	911	0	8 373
sprzedaż	0	0	109	7 330	113	0	7 552
przeniesienie na środki trwałe	0	0	0	0	0	49 282	49 282
przekwalifikowanie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	49	0	0	0	0	49
inne	0	26	0	0	0	78	104
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	625	358 885	591 906	21 644	47 158	15 919	1 036 137
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	0	188 771	470 966	16 113	29 938	0	705 788
amortyzacja bieżącego okresu	0	18 909	22 434	3 364	2 963	0	47 670
zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	0	108	6 771	111	0	6 990
zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	5 168	1 855	0	771	0	7 794
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	0	202 512	491 437	12 706	32 019	0	738 674
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	0	4 226	17 440	13	740	19	22 438
zwiększenia	0	142	214	0	46	0	402
zmniejszenia	0	0	162	0	116	0	278
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	0	4 368	17 492	13	670	19	22 562
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	625	152 005	82 977	8 925	14 469	15 900	274 901

w tys. zł

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	659	373 376	553 336	42 323	44 862	34 854	1 049 410
ZWIĘKSZENIA	0	34 156	34 597	0	5 041	59 056	132 850
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	0	30 674	23 595	0	4 763	0	59 032
zakupy	0	262	11 002	0	278	59 012	70 554
inne	0	3 220	0	0	0	44	3 264
ZMNIEJSZENIA	34	68 075	20 872	13 349	2 558	59 263	164 151
likwidacja	0	41 653	19 234	96	2 359	0	63 342
sprzedaż	7	2 156	1 149	13 253	184	0	16 749
przeniesienie na środki trwałe	0	0	0	0	0	59 032	59 032
przekwalifikowanie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	27	24 266	395	0	15	0	24 703
inne	0	0	94	0	0	231	325
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	625	339 457	567 061	28 974	47 345	34 647	1 018 109
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	210 155	458 552	21 980	28 222	0	718 909
amortyzacja bieżącego okresu	0	21 587	29 009	6 182	3 731	0	60 509
inne zwiększenia	0	4 980	2 285	897	36	0	8 198
zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	1 966	1 097	12 861	183	0	16 107
zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	36 869	17 625	85	1 852	0	56 431
zmniejszenie z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	9 116	158	0	16	0	9 290
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	188 771	470 966	16 113	29 938	0	705 788
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	6 576	19 833	910	608	20	27 947
zwiększenia	0	2 274	533	0	575	0	3 382
zmniejszenia	0	4 624	2 926	897	443	1	8 891
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	4 226	17 440	13	740	19	22 438
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	625	146 460	78 655	12 848	16 667	34 628	289 883

20. Wartości niematerialne

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Wartość firmy	154 764	154 764
Inne	106 663	81 883
WARTOŚCI NIEMATERIALNE	261 427	236 647

Na dzień 30 września 2015 roku wartość firmy obejmuje następujące pozycje:

- 107 659 tys. zł - jest to wartość firmy z tytułu nabycia Pierwszego Komercyjnego Banku SA w Lublinie,
- 47 105 tys. zł - jest to wartość firmy z tytułu nabycia Przedsiębiorstwa Kapitałowo Inwestycyjnego „Chrobry” Modro Sp. Jawna.

Wartość firmy została wyznaczona jako nadwyżka kosztów nabycia nad wartością godziwą zidentyfikowanych nabytych aktywów i pasywów.

Ruchy w pozycjach wartości niematerialnych

w tys. zł

	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne	Nakłady	Razem wartości niematerialne
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	154 764	704 323	2 547	19 440	881 074
ZWIĘKSZENIA	0	12 564	40	37 490	50 094
przeniesienie z nakładów	0	12 536	0	0	12 536
zakupy	0	28	40	37 490	37 558
ZMNIJSZENIA	0	0	0	12 614	12 614
przeniesienie na wartości niematerialne	0	0	0	12 536	12 536
inne	0	0	0	78	78
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	154 764	716 887	2 587	44 316	918 554
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	0	638 722	2 512	0	641 234
amortyzacja bieżącego okresu	0	12 693	7	0	12 700
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	0	651 415	2 519	0	653 934
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	0	2 318	0	875	3 193
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	0	2 318	0	875	3 193
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	154 764	63 154	68	43 441	261 427

w tys. zł

	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne	Nakłady	Razem wartości niematerialne
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	154 764	684 448	2 506	20 429	862 147
ZWIĘKSZENIA	0	22 883	41	21 371	44 295
przeniesienie z nakładów	0	21 169	0	0	21 169
zakupy	0	1 714	41	21 371	23 126
ZMNIJSZENIA	0	3 008	0	22 360	25 368
likwidacja	0	3 008	0	0	3 008
przeniesienie na wartości niematerialne	0	0	0	21 169	21 169
inne	0	0	0	1 191	1 191
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	154 764	704 323	2 547	19 440	881 074
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	625 753	2 490	0	628 243
amortyzacja bieżącego okresu	0	15 931	22	0	15 953
zmniejszenie z tytułu likwidacji	0	2 962	0	0	2 962
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	638 722	2 512	0	641 234
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA	0	2 318	0	875	3 193

POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)					
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	2 318	0	875	3 193
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	154 764	63 283	35	18 565	236 647

21. Aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	295	361
Budynki, lokale	9 739	17 372
Inne	30	443
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	10 064	18 176

Na dzień 30 września 2015 roku Bank przeznaczył do sprzedaży nieruchomość położoną w Warszawie, której wartość księgowa wynosi 8 339 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank przeznaczył do sprzedaży nieruchomości położone w Krakowie i w Warszawie, których wartość księgowa wynosi odpowiednio 9 755 tys. zł oraz 8 339 tys. zł.

Bank spodziewa się realizacji planu sprzedaży nieruchomości w ciągu najbliższego roku.

22. Pozostałe aktywa

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Koszty i przychody do rozliczenia w czasie	35 073	8 313
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	13 786	13 925
Rozliczenia z tytułu przejęcia aktywów do zbycia	26 735	21 254
Inne	19	635
Aktywa finansowe	133 763	102 172
Rozrachunki publiczno-prawne	72	225
Dłużnicy różni	60 865	68 596
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	72 826	33 351
POZOSTAŁE AKTYWA	209 376	146 299

Kwota w pozycji „dłużnicy różni” uwzględnia odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Kwota odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości wyniosła na dzień 30 września 2015 roku 27 824 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 21 276 tys. zł).

23. Zobowiązania wobec banków

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Środki na rachunkach	23 538	31 977
Depozyty na rynku pieniężnym	181 477	282 851
Inne:	9 053	188 990
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	8 020	8 820
rachunki środków specjalnego przeznaczenia	1 001	1 902
zobowiązania z tytułu papierów wartościowych sprzedanych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	0	177 778
inne	32	490
ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	214 068	503 818

24. Zobowiązania wobec klientów

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Środki na rachunkach	7 246 904	7 512 744
Depozyty	4 162 168	4 336 826
Inne:	681 255	636 320
zobowiązania z tytułu papierów wartościowych sprzedanych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	488 535	389 202
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych, w tym:	69 741	89 994
<i>zabezpieczenia pod kredyty</i>	55 315	75 377
<i>zabezpieczenia pod instrumenty pochodne</i>	14 426	14 617
inne	122 979	157 124
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	12 090 327	12 485 890

Środki na rachunkach i depozyty według podziału segmentowego Klienta

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Korporacje	2 100 492	2 466 174
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 295 052	2 382 766
Osoby prywatne	7 013 528	7 000 630
Ogółem środki na rachunkach i depozyty Klientów	11 409 072	11 849 570

25. Zobowiązania wobec pozostałych instytucji

Na dzień 30 września 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku na zobowiązania wobec pozostałych instytucji składają się kredyty i pożyczki otrzymane od GE Capital Swiss Funding AG w wysokości 13 115 090 tys. zł tj.: 3 381 485 tys. CHF (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 11 998 114 tys. zł tj.: 3 384 804 tys. CHF).

26. Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych

w tys. zł

Strukturyzowane certyfikaty depozytowe	Stan na początek okresu	Nowa emisja certyfikatów	Wykup certyfikatów	Stan na koniec okresu
Za okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	232 152	91 344	-159 474	164 022
Za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	189 415	117 980	-75 243	232 152

27. Rezerwy

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Rezerwy krótkoterminowe	44 095	56 970
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	13 620	15 663
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	546	2 826
Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	2 186	3 865
Inne	27 743	34 616
Rezerwy długoterminowe	39 527	39 893
Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	35 250	32 359
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	19	37
Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	4 258	7 497
REZERWY	83 622	96 863

Ruchy w pozycji rezerw

w tys. zł

	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Inne	Razem
Na dzień 01.01.2015	32 359	2 863	11 362	15 663	34 616	96 863
utworzenie rezerwy	3 059	8 523	1 366	4 520	8 348	25 816
rozwiązanie rezerwy	0	-3 935	-3 473	-6 573	-9 804	-23 785
wykorzystanie	-168	-6 886	-2 811	0	-5 417	-15 282
inne	0	0	0	10	0	10
Na dzień 30.09.2015	35 250	565	6 444	13 620	27 743	83 622

w tys. zł

	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Inne	Razem
Na dzień 01.01.2014	20 677	7 837	13 708	20 283	12 729	75 234
utworzenie rezerwy	2 389	26 225	5 996	3 397	15 767	53 774
efekt dyskonta	916	0	999	0	0	1 915
rozwiązanie rezerwy	0	-4 950	-1 214	-8 049	-2 094	-16 307
przeszacowanie	8 584	0	0	0	0	8 584

aktuarialne						
wykorzystanie	-207	-26 249	-8 127	0	-3 708	-38 291
inne	0	0	0	32	11 922	11 954
Na dzień 31.12.2014	32 359	2 863	11 362	15 663	34 616	96 863

28. Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Transakcje stopy procentowej, w tym:	101 702	123 965
IRS	101 698	123 954
Sprzedane opcje na stopę procentową	4	11
Transakcje walutowe, w tym:	16 628	33 743
Fx-forward	7 910	10 097
Fx-swap	8 087	17 421
Inne transakcje walutowe	298	5 026
Sprzedane opcje walutowe	333	1 199
Sprzedane opcje kapitałowe	676	6 623
Sprzedane opcje towarowe	715	0
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	119 721	164 331

29. Pozostałe zobowiązania

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Przychody do rozliczenia w czasie	16 500	41 127
Przychody należne z tytułu pożytków uzyskanych z zarządzania aktywami systemu rekompensat	295	275
Zobowiązania finansowe	357 356	344 554
Rozliczenia międzybankowe	109 530	129 981
Rozliczenia publiczno-prawne	23 740	28 430
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	429	10 952
Wierzyciele różni	102 605	36 691
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	7 533	5 764
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	11 481	11 610
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i premii	37 357	47 920
Rezerwy na zobowiązania	63 901	72 623
Inne	780	583
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	374 151	385 956

30. Dywidendy

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku 29 maja 2015 roku podjęło uchwałę w sprawie przeznaczenia całego zysku za 2014 rok na kapitał zapasowy Banku.

31. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych jest to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych, które w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej

w tys. zł

Stan na 30.09.2015					
	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku (poziom II)	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III)	wartość godziwa	wartość księgowa	
Aktywa					
Należności od banków	710 332	0	710 332	710 332	
Należności od Klientów	252 307	21 550 832	21 803 139	23 379 779	
Korporacyjnych	0	2 532 585	2 532 585	2 515 790	
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	1 541 095	1 541 095	1 548 739	
Indywidualnych	0	17 477 152	17 477 152	19 062 943	
Inne należności	252 307	0	252 307	252 307	
Pasywa					
Zobowiązania wobec banków	214 068	0	214 068	214 068	
Zobowiązania wobec Klientów	681 255	11 444 618	12 125 873	12 090 327	
Korporacyjnych	0	2 107 558	2 107 558	2 100 492	
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	2 295 366	2 295 366	2 295 052	
Indywidualnych	0	7 041 694	7 041 694	7 013 528	
Inne zobowiązania	681 255	0	681 255	681 255	
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	12 581 392	0	12 581 392	13 115 090	
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	0	163 475	163 475	164 022	
Zobowiązania podporządkowane	0	679 377	679 377	679 039	

w tys. zł

Stan na 31.12.2014					
	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku (poziom II)	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III)	wartość godziwa	wartość księgowa	
Aktywa					
Należności od banków	347 131	0	347 131	347 131	
Należności od Klientów	722 723	19 860 651	20 583 374	22 803 179	

Korporacyjnych	0	2 404 591	2 404 591	2 404 926
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	1 582 908	1 582 908	1 593 402
Indywidualnych	0	15 873 152	15 873 152	18 082 128
Inne należności	722 723	0	722 723	722 723
Pasywa				
Zobowiązania wobec banków	503 818	0	503 818	503 818
Zobowiązania wobec Klientów	636 320	11 877 593	12 513 913	12 485 890
Korporacyjnych	0	2 468 326	2 468 326	2 466 174
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	2 382 346	2 382 346	2 382 766
Indywidualnych	0	7 026 921	7 026 921	7 000 630
Inne zobowiązania	636 320	0	636 320	636 320
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	12 102 462	0	12 102 462	11 998 114
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	0	231 808	231 808	232 152
Zobowiązania podporządkowane	0	680 004	680 004	679 396

Należności od klientów

Wartość godziwa należności jest wyznaczana w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne przy zastosowaniu bieżącej krzywej stóp procentowych skorygowanej o średnie marże oparte na portfelu kredytów udzielonych w ostatnim kwartale. W przypadku należności bez harmonogramu do wyznaczenia przepływów pieniężnych użyto stosowany w Banku model charakteryzacji produktów bankowych, który umożliwia oszacowanie hipotetycznych terminów spłat.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa zobowiązań wobec klientów została wyznaczona dla pozycji o stałej stopie procentowej oraz depozytów bez harmonogramu – poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych za pomocą bieżącej krzywej stóp procentowych rynku pieniężnego skorygowanej o marże dla transakcji udzielonych w ostatnim kwartale. W przypadku depozytów bez harmonogramu do wyznaczenia przepływów pieniężnych użyto stosowany w Banku model charakteryzacji produktów bankowych, który umożliwia oszacowanie hipotetycznych terminów wypływów.

Zobowiązania wobec pozostałych instytucji

Wartość godziwa zobowiązań denominowanych w CHF i PLN wyznaczana jest poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej marży, która została oszacowana na podstawie kwotowań transakcji CDS (credit default swap) dla instytucji finansowych o ratingu odpowiadającym ratingowi Bankowi.

Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych

Wartość godziwa emisji własnych papierów wartościowych Banku BPH SA została wyznaczona poprzez zdyskontowanie wszystkich przepływów pieniężnych wynikających z harmonogramu płatności przez Bank BPH SA rat kapitałowych oraz odsetkowych krzywą swapową z uwzględnieniem odpowiedniej marży ustalonej w dniu emisji.

W przypadku niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, ze względu na stabilne ryzyko kredytowe i / lub krótkie terminy zapadalności / wymagalności, przyjęto, że wartość godziwa jest równa wartości księgowej. Dotyczy to należności od banków oraz zobowiązań wobec banków.

Hierarchia wartości godziwej

Podstawą wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej są ogólnodostępne stawki oraz kwotowania rynkowe zapisywane w systemach Bloomberg oraz Reuters. Wycena tych instrumentów oraz rewaluacja pozycji walutowej dokonywana jest przez jednostkę organizacyjną Banku niezależną od struktur odpowiedzialnych za sprzedaż produktów Banku BPH SA. Jednostka ta dokonuje właściwej parametryzacji algorytmów oraz systemów wyceny w zakresie wyżej wymienionych stawek rynkowych oraz sprawuje kontrolę nad zgodnością danych.

Klasyfikacja instrumentów finansowych stanowi odzwierciedlenie przyporządkowania danych wejściowych wykorzystywanych przy wycenie wymienionych instrumentów do poszczególnych poziomów:

1) poziom I – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie bezpośrednich kwotowań dostępnych na rynku. Do tej kategorii Bank klasyfikuje dłużne papiery wartościowe, które wyceniane są bezpośrednio w oparciu o nieskorygowane ceny kwotowane na aktywnym rynku oraz certyfikaty inwestycyjne FIZ „Nieruchomości”, które są wyceniane według cen notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych.

2) poziom II – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie takich modeli wyceny, w przypadku których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowane bezpośrednio na rynku. Do tej kategorii Bank zaklasyfikował dłużne papiery wartościowe emitowane przez Ministerstwo Finansów - wyceniane za pomocą modeli opartych o technikę DCF (*discounted cash-flows*), a także te transakcje na instrumentach pochodnych, które nie zostały zaklasyfikowane do kategorii III. Dodatkowo, Bank zaklasyfikował do tej kategorii dłużne papiery wartościowe, które wycenione zostały w oparciu o uśrednione ceny kwotowane na rynku lub przez brokerów (ceny skorygowane).

Instrumenty pochodne zaliczane do poziomu II wyceniane są na bazie dziennej z wykorzystaniem następujących metod wyceny:

Instrument Finansowy	Modele wyceny
Fx-forward, Fx-swap, IRS, CIRS, FRA	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Opcje walutowe	Model wyceny opcji (Garman – Kohlhagen)
Terminowe operacje papierami wartościowymi	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Opcje na stopę procentową	Model wyceny opcji (Blacka)
Opcje walutowe barierowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje walutowe binarne	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)

3) poziom III - instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie takich modeli wyceny, w przypadku których istotne dane wejściowe nie są obserwowane bezpośrednio na rynku. Do tej kategorii Bank zaklasyfikował wszystkie opcje towarowe i kapitałowe. Do tego poziomu Bank klasyfikuje również instrumenty pochodne, dla których komponent ryzyka kredytowego uwzględniany w wycenie transakcji jest znaczący.

Instrumenty pochodne zaliczane do poziomu III wyceniane są na bazie dziennej z wykorzystaniem następujących metod wyceny:

Instrument Finansowy	Modele wyceny
Opcje na indeksy giełdowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje na indeksy cen surowców	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)

Nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania opracowuje się przy użyciu najlepszych dostępnych informacji na temat założeń, na podstawie

których uczestnicy rynku ustaliliby cenę składnika aktywów lub zobowiązania. Są to parametry modelu wyceny, które Bank musi zdefiniować arbitralnie oraz komponent ryzyka kredytowego szacowany wewnątrznie przez Bank dla danego kontrahenta.

Poniższa tabela prezentuje podział aktywów i zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej w podziale na trzy powyższe kategorie:

	w tys. zł			
	Kwotowania aktywnego ryнку (poziom I)	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku (poziom II)	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego ryнку (poziom III)	RAZEM
Stan na 30.09.2015				
AKTYWA	8 144	5 078 130	5 753	5 092 027
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	8 144	4 704 395	5 753	4 718 292
<i>Certyfikaty inwestycyjne</i>	8 144	0	0	8 144
<i>Papiery wartościowe wyznaczane przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</i>	0	4 613 402	0	4 613 402
<i>Dodatnia wartość instrumentów pochodnych</i>	0	90 993	5 753	96 746
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	373 735	0	373 735
PASYWA	0	118 330	1 391	119 721
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	118 330	1 391	119 721
Stan na 31.12.2014				
AKTYWA	10 884	5 535 005	12 312	5 558 201
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	10 884	5 164 705	12 312	5 187 901
<i>Certyfikaty inwestycyjne</i>	10 884	0	0	10 884
<i>Papiery wartościowe wyznaczane przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</i>	0	5 034 794	0	5 034 794
<i>Dodatnia wartość instrumentów pochodnych</i>	0	129 911	12 312	142 223
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	370 300	0	370 300
PASYWA	0	157 708	6 623	164 331
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	157 708	6 623	164 331

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Bank stosuje wycenę do wartości godziwej w oparciu o techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III):

w tys. zł

	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Stan na 01.01.2015	12 312	6 623
Zwiększenia, w tym:	5 344	5 342
Nabycia (w tym premia zapłacona / otrzymana)	1 940	1 939
Wzrost wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	3 404	3 403
Zmniejszenia, w tym:	-11 666	-10 574
Rozliczenie	-8 871	-8 872
Spadek wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	-2 795	-1 702
Zmiana klasyfikacji (przeniesienie z poziomu III)	-237	0
Stan na 30.09.2015	5 753	1 391

Wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu sprawozdawczego, odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych

-797

294

w tys. zł

	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Stan na 01.01.2014	25 793	6 237
Zwiększenia, w tym:	2 528	2 516
Nabycia (w tym premia zapłacona / otrzymana)	2 516	2 516
Wzrost wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	12	0
Zmniejszenia, w tym:	-21 695	-2 130
Rozliczenie	-8 830	-541
Spadek wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	-12 865	-1 589
Zmiana klasyfikacji (przeniesienie z poziomu II)	5 686	0
Stan na 31.12.2014	12 312	6 623

Wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu sprawozdawczego, odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych

651

2 039

Transakcje instrumentami pochodnymi zaklasyfikowanymi do poziomu III (opcje towarowe i kapitałowe) na nieaktywnym rynku są zawierane z ich jednoczesnym zamknięciem back-to-back na rynku międzybankowym, przez co zmienność wyniku finansowego Banku w wyniku zmiany danych nieobserwowalnych jest eliminowana. Analizę wrażliwości zmian wyceny instrumentów pochodnych klasyfikowanych do poziomu III z uwagi na istotny wpływ komponentu ryzyka kredytowego na wycenę zaprezentowano w nocie d) „wartości szacunkowe” w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku BPH SA za 2014 rok.

32. Postępowania sądowe

Na dzień 30 września 2015 roku wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, w których Bank jest pozwany wynosi 112 333 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014: 151 359 tys. zł).

Bank ocenia, iż skutki finansowe postępowań sądowych, których szansa przegrania jest znaczna, na dzień 30 września 2015 roku nie powinny przekroczyć kwoty 11 609 tys. zł, która jest wartością utworzonej na dzień 30 września 2015 roku rezerwy z tego tytułu (na dzień 31 grudnia 2014: 9 456 tys. zł).

Na dzień 30 września 2015 roku nie występują postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

W marcu 2015 roku Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Szczecinku, reprezentujący grupę 450 osób fizycznych, złożył w Sądzie Okręgowym w Gdańsku pozew w trybie postępowania grupowego przeciwko Bankowi. Grupa powodowa składa się z klientów będących kredytobiorcami z tytułu zawartych z Bankiem umów kredytu hipotecznego indeksowanego frankiem szwajcarskim. Żądanie pozwu dotyczy wskazania, iż przyjęty w umowach kredytu mechanizm ustalania kursu franka szwajcarskiego wg kursu kupna/sprzedaży z tabeli Banku, skutkuje albo nieważnością umowy kredytu, albo ewentualnie abuzywnym charakterem klauzuli indeksacyjnej. Bank nie uznaje roszczeń członków grupy. Na obecnym etapie członkowie grupy nie dochodzą od Banku roszczeń pieniężnych o zapłatę konkretnych kwot i nie ma podstaw do tworzenia rezerwy na roszczenia objęte pozwem. W dniu 7 sierpnia 2015 roku pozew został doręczony Bankowi BPH SA. Dnia 7 października 2015 roku Bank złożył odpowiedź na pozew.

33. Zobowiązania i aktywa warunkowe

Pozycje pozabilansowe

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
finansowe	10 173 121	9 232 109
gwarancyjne	2 898 400	2 827 446
POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE	13 071 521	12 059 555

Na dzień 30 września 2015 roku na otrzymane pozabilansowe zobowiązania finansowe składa się m.in. linia kredytowa otrzymana od GE Capital International Holdings Corporation w wysokości 10 084 100 tys. zł tj.: 2 600 000 tys. CHF (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 9 216 220 tys. zł tj.: 2 600 000 tys. CHF).

Na wysokość otrzymanych pozabilansowych zobowiązań gwarancyjnych mają wpływ między innymi zabezpieczenia w postaci gwarancji i poręczeń na limity wierzytelności, kredyty inwestycyjne, kredyty w rachunku bieżącym oraz pozostałe kredyty.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
finansowe	3 330 650	3 303 698
gwarancyjne	196 766	223 096
POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE	3 527 416	3 526 794

Na zobowiązania finansowe udzielone składają się niewykorzystane limity wierzytelności, limity z tytułu kart kredytowych, limity kredytowe w rachunku bieżącym oraz w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, niewykorzystane limity z tytułu kredytów operacyjnych i pozostałych.

Na zobowiązania gwarancyjne udzielone składają się gwarancje, które mają na celu zagwarantowanie wykonania kontraktu, zapłaty należności, gwarancji wykonania zobowiązań z tytułu rękojmi.

Wartość pozabilansowych zobowiązań warunkowych udzielonych według rodzaju produktu oraz podziału segmentowego klienta została zaprezentowana w poniższej tabeli.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Finansowe	3 330 650	3 303 698
Linie kredytowe dla korporacji	1 339 221	1 292 504
Linie kredytowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	900 135	807 892
Linie kredytowe dla osób prywatnych	1 055 372	1 172 177
Otwarte akredytywy importowe	35 922	31 125
Gwarancyjne	196 766	223 096
Gwarancje dla Korporacji, w tym:	159 011	199 208
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	100 714	111 731
Gwarancje dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw, w tym:	29 718	23 822
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	16 185	13 432
Gwarancje dla osób prywatnych	0	66
Potwierdzone akredytywy eksportowe	8 037	0
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE	3 527 416	3 526 794

W ramach gwarancji kredytowych największą wartość na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowią gwarancje zapłaty należności i gwarancje spłaty kredytu.

Na dzień 30 września 2015 roku w ramach gwarancji dobrego wykonania największe wartości stanowią gwarancje wykonania kontraktu, gwarancje wykonania zobowiązań z tytułu rękojmi. Na dzień 31 grudnia 2014 roku w ramach gwarancji dobrego wykonania największe wartości stanowią gwarancje wykonania kontraktu i gwarancje zwrotu przedpłaty.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Rezerwa na linie o charakterze finansowym	11 950	14 468
Rezerwa na gwarancje udzielone, w tym:	420	481
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	83	98

Rezerwa na zagrożone należności pozabilansowe, w tym.:	1 250	714
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	16	230
REZERWA NA NALEŻNOŚCI POZABILANSOWE	13 620	15 663

34. Podmioty powiązane

Spółka dominująca

Głównym akcjonariuszem Banku BPH SA jest GE Investments Poland Sp. z o.o., która posiada 83,74% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Łącznie poprzez swoje spółki zależne grupa General Electric posiada 87,24% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Dane liczbowe dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi (z wyłączeniem transakcji z podmiotami zależnymi)

Transakcje z podmiotami powiązanymi zawierane są na warunkach rynkowych.

Na dzień 30 września 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku stan należności i zobowiązań wobec podmiotów Grupy GE przedstawiał się następująco:

	w tys. zł					
	Stan na dzień					
	30.09.2015			31.12.2014		
	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem
Należności (z odsetkami)	23	53 037	53 060	27	74 234	74 261
Zobowiązania, w tym:	3 305	13 903 916	13 907 221	3 805	12 752 312	12 756 117
Zobowiązania bieżące	305	2 872	3 177	805	3 206	4 011
Depozyty	3 000	54 027	57 027	3 000	18 000	21 000
Zaciągnięte linie kredytowe	0	13 115 090	13 115 090	0	11 998 114	11 998 114
Inne zobowiązania	0	52 887	52 887	0	53 596	53 596
Zobowiązania podporządkowane	0	679 040	679 040	0	679 396	679 396
Udzielone pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne	0	764	764	0	264	264
Nominalne wartości transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi, w tym:	0	2 381 067	2 381 067	0	4 007 608	4 007 608
Forward, swap walutowy	0	1 071 625	1 071 625	0	2 307 628	2 307 628
IRS/CIRS	0	982 496	982 496	0	1 039 165	1 039 165
Transakcje wymiany walut	0	326 946	326 946	0	660 815	660 815

Na zaciągnięte linie kredytowe na dzień 30 września 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku składają się wykorzystane linie kredytowe otrzymane od podmiotu funkcjonującego w ramach Grupy General Electric, GE Capital Swiss Funding AG.

Wykorzystane linie kredytowe zostały zaciągnięte w latach 2010-2015 na okresy od 3 do 7 lat, przy czym najdalszy termin zapadalności przypada we wrześniu 2021 roku i są denominowane w CHF. Są one oprocentowane stawką LIBOR 3M dla CHF powiększoną o marżę a odsetki są naliczane i wypłacane w okresach 3-miesięcznych.

Wartość transakcji zawartych przez Bank BPH SA za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku i za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku z podmiotem dominującym oraz pozostałymi podmiotami powiązanymi, kształtowała się następująco:

w tys. zł

	Za okres dziewięciu miesięcy kończących się					
	30.09.2015			30.09.2014		
	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem
Transakcje wymiany walut (wart. nominalne)	0	4 405 835	4 405 835	0	3 527 899	3 527 899
Forward, swap walutowy (wart. nominalne)	0	22 563 417	22 563 417	0	42 001 478	42 001 478
IRS/CIRS (wart. nominalne)	0	58 665	58 665	0	212 215	212 215
Depozyty	9 009	1 293 340	1 302 349	9 022	1 614 116	1 623 138
Inne należności	237	13 518	13 755	265	44 993	45 258
Inne zobowiązania	0	3 342	3 342	0	30 619	30 619
Zaciągnięte linie kredytowe	0	310 634	310 634	0	10 117 810	10 117 810

Transakcje z podmiotami zależnymi

Na dzień 30 września 2015 roku stan należności i zobowiązań Banku wobec jednostek zależnych przedstawiał się następująco:

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
	BPH PBK ZF i BPH TFI	BPH PBK ZF i BPH TFI
Inne należności	5 392	3 363
Zobowiązania, w tym:	17 822	25 837
depozyty terminowe	17 369	25 378
Udzielone pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne	19 247	17 908

Wartość transakcji zawartych za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku z jednostkami zależnymi kształtuje się następująco:

w tys. zł

	Za okres dziewięciu miesięcy kończących się	
	30.09.2015	30.09.2014
	BPH PBK ZF i BPH TFI	BPH PBK ZF i BPH TFI
Depozyty	3 059 970	2 026 307
Transakcje wymiany walut	1 668	15 598

Na dzień 30 września 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku nie występują jednostki zależne niekonsolidowane ani jednostki stowarzyszone.

35. Ważne wydarzenia występujące po końcu okresu sprawozdawczego

Kredyty hipoteczne indeksowane / denominowane w CHF

Ustawa o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej przyjęta w dniu 5 sierpnia 2015 roku nie jest obecnie przedmiotem dalszego postępowania legislacyjnego ze względu na zasadę dyskontynuacji prac po zakończeniu VII kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym nie oczekuje się skutków finansowych tych rozwiązań ustawowych.

Wsparcie dla kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej

W dniu 9 października 2015 roku została przyjęta ustawa o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy. Wsparcie dla tej grupy kredytobiorców na zasadzie pomocy zwrotnej będzie wypłacane przez Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, który zostanie zasilony przez wpłaty kredytodawców proporcjonalnie do wielkości posiadanego portfela kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych, których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 90 dni. O wysokości wpłaty na Fundusz przypadającej na danego kredytodawcę informować będzie Rada Funduszu na podstawie informacji przekazanych przez Przewodniczącą Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących wielkości posiadanych portfeli kredytów mieszkaniowych. Na dzień 30 września 2015 roku portfel kredytów mieszkaniowych Banku BPH SA wynosił 14,7 mld zł, w tym kredyty z opóźnieniem w spłacie przekraczającym 90 dni były na poziomie 322,1 mln zł, na dzień 31 grudnia 2014 roku odpowiednio 14,2 mld zł i 289,1 mln zł.

Rozstrzygnięcie sporu w sprawie Interchange

Sąd Apelacyjny w Warszawie w dniu 6 października 2015 roku wydał wyrok w sprawie sposobu naliczania prowizji interchange, którym potwierdził, że porozumienie pomiędzy bankami było praktyką ograniczającą konkurencję. Sąd przywrócił pierwotną wysokość nałożonych na Banki kar pieniężnych określonych w decyzji UOKiK z 2006 roku. Oddalił tym samym apelację 20 banków w tym Banku BPH SA i przyznał rację Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, których zdaniem sposób naliczania prowizji interchange na rynku był niezgodny z polskim prawem. W związku z niekorzystnym rozstrzygnięciem sporu, Bank dotworzył rezerwę w kwocie 1 198 tys. zł, która została ujęta w rachunku zysków i strat za 3. kwartał 2015 roku.

Zalecenia KNF w sprawie dodatkowego wymogu kapitałowego

Komisja Nadzoru Finansowego zaleciła utrzymanie przez Bank BPH SA funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego na poziomie 2,77 pp. w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier 1 (co odpowiada 2,08 pp.). Zalecenie powyższe powinno być przez Bank respektowane od daty jego otrzymania do odwołania. Wymagany przez regulatora minimalny poziom kapitału jest jednym z głównych czynników w teście wartości firmy (goodwill) i będzie brany pod uwagę w ocenie rocznej dokonywanej przez Bank w 4. kwartale 2015 roku.

Na koniec września 2015 roku współczynnik Tier 1 Banku wynosił 14,45%, a całkowity współczynnik kapitałowy (TCR) kształtował się na poziomie 16,92%. Biorąc pod uwagę zalecenie KNF, rekomendowane dla Banku BPH SA poziomy współczynników powinny być nie niższe niż 11,08% dla Tier 1 i 14,77% dla TCR. W opinii Banku pozycja kapitałowa pozostaje silna i stabilna, a także spełnia wymogi prawne i zalecenia KNF.

36. Zarządzanie ryzykiem w Banku BPH SA

36.1. Zarządzanie ryzykiem

Główne rodzaje ryzyka

W celu identyfikacji i zarządzania ryzykiem Bank definiuje odpowiednie procesy w szczególności dla następujących kategorii ryzyka:

- ryzyko rynkowe (walutowe, stopy procentowej, inwestycji kapitałowych oraz cen towarów),
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne.

36.2. Ryzyko rynkowe

Procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka rynkowego nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku BPH SA za 2014 rok.

36.2.1 Ryzyko walutowe

Procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka walutowego nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku BPH SA za 2014 rok.

Statystyka miary VaR dla pozycji ryzyka walutowego w Banku BPH SA za okres styczeń – wrzesień 2015 roku (w tys. zł):

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	30.09.2015	31.12.2014
5	1 192	50	29	31

36.2.2 Ryzyko stopy procentowej

Procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka stopy procentowej nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku BPH SA za 2014 rok.

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako wrażliwość zarówno wyniku odsetkowego netto, jak i ekonomicznej wartości kapitału Banku na zmiany stóp procentowych.

Statystyka miary VaR dla pozycji ryzyka stopy procentowej w Banku BPH SA za okres styczeń – wrzesień 2015 roku (w tys. zł):

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	30.09.2015	31.12.2014
1 154	3 580	2 052	1 475	1 073

Ekspozycja Banku BPH SA na ryzyko zmian stóp procentowych, przedstawiona w postaci wrażliwości BpV według stanu na 30 września 2015 roku została zaprezentowana poniżej (w tys. zł):

Waluta	0-3M	3M-6M	6M-1Y	1Y-3Y	3Y-5Y	5Y-10Y	>10Y	Razem
EUR	-11	12	0	13	17	-9	-6	16
PLN	11	-27	32	-57	106	-22	-23	20
USD	2	4	-2	-3	11	0	0	12
CHF	-3	-43	10	45	5	148	-138	24

Ekspozycja Banku BPH SA na ryzyko zmian stóp procentowych, przedstawiona w postaci wrażliwości BpV według stanu na 31 grudnia 2014 roku została zaprezentowana poniżej (w tys. zł):

Waluta	0-3M	3M-6M	6M-1Y	1Y-3Y	3Y-5Y	5Y-10Y	>10Y	Razem
EUR	-7	-2	-1	-1	41	-11	-7	12
PLN	19	1	11	-81	91	25	-24	42
USD	1	1	-2	-6	7	0	0	1
CHF	6	-30	-9	8	18	3	-246	-250

36.3. Ryzyko płynności

Procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka płynności nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku BPH SA za 2014 rok.

Poniżej przedstawiono urealnioną lukę płynności dla Banku BPH SA na dzień 30 września 2015 roku w mln zł:

30 września 2015								
	a'vista	do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-6 miesiący	6-12 miesiący	1- 3 lat	3 - 5 lat	pow. 5 lat
luka urealniona	4 642	10 446	440	624	1 178	4 080	-1 037	-19 811
luka skumulowana	4 642	15 088	15 528	16 152	17 330	21 410	20 373	562

31 grudzień 2014								
	a'vista	do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-6 miesiący	6-12 miesiący	1- 3 lat	3 - 5 lat	pow. 5 lat
luka urealniona	5 603	9 100	337	433	91	889	2 466	-17 934
luka skumulowana	5 603	14 703	15 040	15 473	15 564	16 453	18 919	985

36.4. Ryzyko kredytowe

Klienci korporacyjni i Średnie Firmy

W odniesieniu do klientów korporacyjnych i średnich firm, zasady i procesy zarządzania ryzykiem kredytowym nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku BPH SA za 2014 rok.

Kredyty detaliczne i Micro SME

W zakresie kredytów dla klientów indywidualnych i małych oraz mikro-przedsiębiorców, Bank kontynuował politykę bezpiecznego wzrostu.

W ramach tego procesu monitorował działanie wprowadzonych w 1. półroczu br. nowych narzędzi scoringowych, które pozwalają w bardziej precyzyjny sposób oszacować ryzyko kredytowe związane z danym klientem, a tym samym lepiej dopasować parametry oferty kredytowej kierowanej do klienta. Dokonał również re-kalibracji modeli stosowanych do oceny wiarygodności kredytowej klientów należących do segmentu małych i mikro przedsiębiorców oraz rewizji punktów odcięcia.

Ponadto w trzecim kwartale 2015 roku Bank kontynuował działania zmierzające do dalszego wzrostu efektywności procesów windykacyjnych i restrukturyzacyjnych. Szczególnie w zakresie windykacji późnej podejmowane były działania mające na celu dalsze zmniejszenie udziału aktywów niepracujących, między innymi poprzez sprzedaż zarówno należności bilansowych jak i pozabilansowych.

Dodatkowo w zakresie działań restrukturyzacyjnych wykorzystywane były udogodnienia i usprawnienia wdrożone w 1 połowie 2015 w procesie restrukturyzacji kredytów hipotecznych, dedykowane dla klientów doświadczających trudności finansowych spowodowanych wzrostem kursu CHF.

Jakość portfela kredytowego

Strukturę jakościową portfela kredytowego Banku na dzień 30 września 2015 roku, z uwzględnieniem podziału na segmenty biznesowe (wyliczoną w oparciu o wartość bilansową) prezentuje poniższa tabela.

w mln zł		Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
		Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości		18 776	93,0	1 485	81,5	2 440	94,6	22 701	92,3
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 864	43,9	116	6,4	597	23,1	9 577	39,0
4 do 6-	do 4,25%	8 770	43,4	1 032	56,6	1 789	69,4	11 591	47,1
7+ do 8	do 61,48%	1 105	5,5	275	15,1	36	1,4	1 416	4,8
Inne ¹		37	0,2	62	3,4	18	0,7	117	0,5
Kredyty brutto z rozpoznaną utratą wartości		1 410	7,0	337	18,5	139	5,4	1 886	7,7
RAZEM KREDYTY BRUTTO		20 186	100,0	1 822	100,0	2 579	100,0	24 587	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości, ale bez rozpoznanej utraty wartości

Strukturę jakościową portfela kredytowego Banku na dzień 31 grudnia 2014 roku, z uwzględnieniem podziału na segmenty biznesowe (wyliczoną w oparciu o wartość bilansową) prezentuje poniższa tabela.

w mln zł		Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
		Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości		17 851	91,5	1 511	77,4	2 340	94,4	21 702	90,6
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 667	44,5	126	6,5	625	25,2	9 418	39,3
4 do 6-	do 4,25%	7 909	40,5	989	50,6	1 601	64,6	10 499	43,8
7+ do 8	do 61,48%	1 092	5,6	346	17,7	36	1,5	1 474	6,2
Inne ¹		183	0,9	50	2,6	78	3,1	311	1,3
Kredyty brutto z rozpoznaną utratą wartości		1 661	8,5	442	22,6	140	5,6	2 243	9,4
RAZEM KREDYTY BRUTTO		19 512	100,0	1 953	100,0	2 480	100,0	23 945	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości, ale bez rozpoznanej utraty wartości

Struktura jakościowa portfela kredytowego bez rozpoznanej utraty wartości, w podziale na poszczególne segmenty biznesowe, wg stanu na 30 września 2015, kształtuje się następująco:

w mln zł		Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
		Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)
Kredyty nieprzeterminowane²		18 174	96,8	1 459	98,2	2 423	99,3	22 056	97,2
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 826	47,0	116	7,8	595	24,4	9 537	42,0
4 do 6-	do 4,25%	8 454	45,0	1 030	69,3	1 785	73,1	11 269	49,6
7+ do 8	do 61,48%	864	4,6	261	17,6	32	1,3	1 157	5,1
Inne ¹		30	0,2	52	3,5	11	0,5	93	0,5
Kredyty przeterminowane		602	3,2	26	1,8	17	0,7	645	2,8
11 – 30 dni przeterminowania		422	2,2	13	0,9	8	0,3	443	2,0
31 – 60 dni przeterminowania		124	0,7	6	0,4	2	0,1	132	0,6
61 – 90 dni przeterminowania		42	0,2	3	0,2	0	0,0	45	0,2
Powyżej 90 dni przeterminowania		14	0,1	4	0,3	7	0,3	25	0,1
KREDYTY BRUTTO BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI		18 776	100,0	1 485	100,0	2 440	100,0	22 701	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości, ale bez rozpoznanej utraty wartości

² opóźnienia w spłatach do 10 dni uznawane są za opóźnienia techniczne. W związku z powyższym ekspozycję z opóźnieniami do 10 dni stanowiącą 2,8% portfela bez rozpoznanej utraty wartości zaprezentowano w kategorii „Kredyty nieprzeterminowane”.

Struktura jakościowa portfela kredytowego bez rozpoznanej utraty wartości, w podziale na poszczególne segmenty biznesowe, wg stanu na 31 grudnia 2014, kształtuje się następująco:

w mln zł		Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
		Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)
Kredyty nieprzeterminowane²		17 060	95,6	1 482	98,1	2 326	99,4	20 868	96,2
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 620	48,3	125	8,3	625	26,7	9 370	43,2
4 do 6-	do 4,25%	7 491	42,0	987	65,3	1 595	68,2	10 073	46,4
7+ do 8	do 61,48%	783	4,4	325	21,5	35	1,5	1 143	5,3
Inne ¹		166	0,9	45	3,0	71	3,0	282	1,3
Kredyty przeterminowane		791	4,4	29	1,9	14	0,6	834	3,8
11 – 30 dni przeterminowania		591	3,3	12	0,8	4	0,2	607	2,8
31 – 60 dni przeterminowania		150	0,8	8	0,5	3	0,1	161	0,7
61 – 90 dni przeterminowania		37	0,2	6	0,4	0	0,0	43	0,2

Powyżej 90 dni przeterminowania	13	0,1	3	0,2	7	0,3	23	0,1
KREDYTY BRUTTO BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI	17 851	100,0	1 511	100,0	2 340	100,0	21 702	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości, ale bez rozpoznanej utraty wartości

² opóźnienia w spłatach do 10 dni uznawane są za opóźnienia techniczne. W związku z powyższym ekspozycję z opóźnieniami do 10 dni stanowiącą 3,8% portfela bez rozpoznanej utraty wartości zaprezentowano w kategorii „Kredyty nieprzeterminowane”.

Wyniki wyceny portfela

W wyniku wyceny portfela IBNR, pokrycie kredytów brutto odpisem na straty poniesione a nieujawnione kształtowało się, według stanu na 30 września 2015, na następującym poziomie:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	18 776	0,7	1 485	2,1	2 440	0,8	22 701	0,8

W wyniku wyceny portfela IBNR, pokrycie kredytów brutto odpisem na straty poniesione a nieujawnione kształtowało się, według stanu na 31 grudnia 2014, na następującym poziomie:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	17 851	0,8	1 511	2,1	2 340	0,8	21 702	0,9

Według stanu na dzień 30 września 2015 roku, 79% ekspozycji kredytowych ze zidentyfikowanymi przesłankami utraty wartości wyceniono metodą portfelową (na dzień 31 grudnia 2014: 80%), a 21% tych ekspozycji wyceniono metodą indywidualną (na dzień 31 grudnia 2014: 20%).

Według stanu na 30 września 2015 roku, pokrycie odpisem portfela kredytowego z utratą wartości na poziomie Banku ogółem oraz w podziale na segmenty biznesowe przedstawia poniższa tabela:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Portfel kolektywny	1 261	71,7	235	83,0	0	0,0	1 496	73,5
Portfel indywidualny	149	54,2	102	46,0	139	32,1	390	44,1
KREDYTY BRUTTO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI	1 410	69,9	337	71,8	139	32,1	1 886	67,4

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku, pokrycie odpisem portfela kredytowego z utratą wartości na poziomie Banku ogółem oraz w podziale na segmenty biznesowe przedstawia poniższa tabela:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Portfel kolektywny	1 495	80,4	310	86,6	0	0,0	1 805	81,5
Portfel indywidualny	166	47,5	132	44,4	140	40,2	438	44,2
KREDYTY BRUTTO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI	1 661	77,1	442	74,0	140	40,2	2 243	74,2

Podział segmentowy

Struktura kredytów brutto według rodzaju klientów i ich finansowania przedstawiała się następująco:

	30.09.2015		31.12.2014	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
Przedsiębiorstwa	4 401	17,9	4 433	18,5
Kredyty korporacyjne	2 579	10,5	2 480	10,4
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa	1 822	7,4	1 953	8,1
Osoby prywatne	20 186	82,1	19 512	81,5
Kredyty hipoteczne	15 414	62,7	14 893	62,2
Inne kredyty (niehipoteczne)	4 772	19,4	4 619	19,3
Ogółem	24 587	100,0	23 945	100,0

Podział walutowy

Struktura kredytów brutto według rodzaju waluty przedstawiała się następująco:

waluty	30.09.2015		31.12.2014	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
PLN	10 050	40,9	9 742	40,7
CHF	13 231	53,8	12 820	53,5
EUR	1 200	4,9	1 272	5,3
USD	91	0,3	96	0,4
Inne	15	0,1	15	0,1
Ogółem	24 587	100,0	23 945	100,0

Struktura kredytów dla osób prywatnych zabezpieczonych hipotecznie według rodzaju waluty przedstawiała się następująco:

waluty	30.09.2015		31.12.2014	
	Kredyty dla osób prywatnych zabezpieczone hipotecznie		Kredyty dla osób prywatnych zabezpieczone hipotecznie	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
PLN	1 923	12,5	1 793	12,0
CHF	13 186	85,5	12 760	85,7
EUR	279	1,8	308	2,1
USD	29	0,2	32	0,2
Ogółem	15 414	100,0	14 893	100,0

36.5. Ryzyko operacyjne

W ciągu dziewięciu miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku w obszarze ryzyka operacyjnego wprowadzono analizę otoczenia biznesowego Banku (BEA). Ma ona na celu identyfikację istotnych zmian, zachodzących w środowisku wewnętrznym bądź otoczeniu zewnętrznym Banku, które mogą mieć wpływ na profil ryzyka operacyjnego oraz podjęcie stosownych działań w celu ograniczenia negatywnych skutków zidentyfikowanych zmian.

Poza wyżej wymienionymi zmianami, procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka operacyjnego nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku BPH SA za 2014 rok.